

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ในพื้นที่ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งเป็นวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดแนวทางการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชากรในตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งแบ่งตามเขตการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างจากการเลือกหมู่บ้านในตำบลสวนเขื่อนที่แบ่งตามเขตการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้านโดยอาศัยเกณฑ์การเลือกดังนี้คือ เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดกับพื้นที่แปลงปลูกป่าเป้าหมายของโครงการฯ และเป็นหมู่ที่มีประชากรเข้าร่วมในโครงการฯ ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า บ้านแม่แคม หมู่ที่ 7 ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดกับแปลงปลูกป่าเป้าหมายของโครงการและมีจำนวนของประชากรเข้าร่วมโครงการมากกว่าหมู่บ้านอื่น และเพื่อให้เกิดความแม่นยำและได้ผลการวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพสูง ผู้ศึกษาจึงใช้หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 196 คน ตามจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปด้านบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สภาพการศึกษา สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพ การได้รับข่าวสาร ข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีข้อกำหนดแบบกำหนดตัวเลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ สามารถจำแนกได้ 7 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. กิจกรรมปลูกป่า
2. กิจกรรมทำแนวกันไฟ
3. กิจกรรมบำรุงป่าปลูก
4. กิจกรรมก่อสร้างถนนป่าไม้ลำดอง
5. กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำดอง
6. กิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ
7. กิจกรรมประชาสัมพันธ์

ในการพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการผู้ศึกษาแบ่งระดับการมีส่วนร่วมเป็น 3 ระดับจำแนกตามการให้คะแนนดังนี้

ช่วงคะแนน 2.51 - 3.00 คือ แสดงการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูง

ช่วงคะแนน 1.51 - 2.50 คือ แสดงการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.00 - 1.50 คือ แสดงการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามกิจกรรมหลักของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมทำแนวกันไฟ กิจกรรมบำรุงป่า กิจกรรมสร้างถนนป่าไม้ลำลอง กิจกรรมซ่อมถนนป่าไม้ลำลอง กิจกรรมปลูกเสริมป่าตามธรรมชาติ และกิจกรรมประชาสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับเข้าไปแนะนำตัวเองและขอความร่วมมือ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ปฏิบัติการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ กรมป่าไม้ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานป่าไม้เขตแพร่ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนเขื่อน รวมถึง บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด เมื่อตรวจสอบจัดหมวดหมู่ นำมาลงรหัสคอมพิวเตอร์ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences, SPSS) โดยกำหนดสถิติดังนี้

1. ลักษณะข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ
2. การมีส่วนร่วมของประชากรตัวอย่าง ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งสาเหตุที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วม ในการแจกแจงความถี่ เป็นค่าร้อยละ
3. ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ของผู้เข้าร่วมโครงการ ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. เปรียบเทียบสถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางการศึกษา อาชีพกับการมีส่วนร่วมโดยใช้ ANOVA
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข่าวสารโครงการฯกับการมีส่วนร่วม โดยคำนวณหาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)